

Referat af naturplejetur på Sydhavnstippen med Ib Johnsen

D. 16. juni 2009, kl. 9.30 - 11.00

Tilstede: Ib Johnsen; lektor Kbh. Universitet., Maya og Line, speciale studerende, Claus Andersen, Grøn Sydhavn Naturgruppen, Jesper Grolin, Tippen Fårelaug, Julie Dufour, By & Havn, Marianne Mark, Miljøpunkt Vesterbro/Sydhavn (referent).

Bjergørhvene dominerende i sydfolden:

Fårefolden er præget af græsarten Bjergørhvene, som er meget nøjsom. Der er ikke så mange bredbladede urter, som kløver, forglemmigej, kællingetand etc. Hvis man vil have en større biodiversitet i form af flere bredbladede urter, så kan det være en ide at få græsset i bund, vha le, maskinel græsslåning, kvæg eller ved afbrænding. Lige nu ligger Bjergørhvene og dækker jorden til, så eventuelle frø fra bredbladede urter ikke kan spire. Dvs. når man slår græsset, så er det vigtigt, at få biomassen væk, så den ikke dækker jorden overalt.

a. Naturpleje med le (høslæt):

Ib mener det vil være bedst at slå Bjergørhvene og andre græsser med le, hvilket dog er arbejdsintensivt. En ide kunne derfor være, at lave nogle felter, hvor man slår et område på ca. 100 x 100 meter, som et forsøgsfelt, der kan monitoreres på. Dette kunne evt. være noget Naturgruppen vil gå ind i. På denne vis vil der opstå en mosaik struktur, hvor nogle områder bliver mere lysåbne, mens andre dele forbliver eventyrlige og skov/krat-agtige.

Henrik Jørgensen (dansk naturfredningsforening) har lavet et le-laug og her kan vi hente inspiration. Nogle mener le-ens måde at slå på er med til at øge biodiversiteten. Der findes en del kurser i leslåning til introduktion.

b. Naturpleje med græssende kvæg:

Græssende kvæg er mindre selektive og vil derfor spise både bjergørhvene og bredbladede urter. Problemet med kvæg er dog, at de ikke spiser Bjørneklo. Derfor mener Ib, at det vil være ideelt at have halvt kvæg og halvt får, da de hver gør deres arbejde for en bedre natur og større biodiversitet. Julie anbefalede ungvier af arten Angus, den originale type som er en lille tæt ko. By & Havn har Angus ungvier på Amager, de er meget publikum venlige.

c. Naturpleje med afbrænding

Hvis græsset skal afbrændes, skal det ske tidligt forår (marts) inden fårene kommer ud. Afbrænding vil måske være svært at få tilladelse til.

Får og den naturlige succession:

Fårene i fårefolden forsinket successionsprocessen mod bredbladede urter og skov en smule. En af de vigtigste hensigter med naturpleje (herunder afgræsning og høslæt) er at fastholde et område på et tidligt successionsstadium, bl.a. fordi biodiversiteten her er større end i afslutningen af processen, som er dansk løvskov, kaldet klimaskov og fordi at afgræsning/høslæt skaber lyspletter, hvor nye frø kan spire. Fårene fjerner bjørnekloen og det er vores vigtigste pointe nu, for sidenhen at få en større biodiversitet.

Fårene kan godt lide de bredbladede urter og spiser dem frem for Bjergrørhvene. Dvs der vil ske en forsinkelse af successionen, men på den anden side er fårene med til at danne bare pletter, hvor frøene kan spire og ikke bliver afskygget af græs.

Successionen på det nordlige Tippen.

På den nordlige del af Tippen er der lidt flere bredbladede urter og lidt større biodiversitet, men succession er kun en anelse længere end på den sydlige del af tippen. Ib mangler indikatorer som Perikon, Vellugtende gulaks etc. for at kunne sige at successionen og biodiversiteten er meget længere i dette område. Ib mener dog ikke, vi skal gøre noget for at få disse arter til at komme, med tiden kommer disse arter af sig selv fra nærområdet. Naturen skal have tid og vi må ikke være utålmodige. Vha. høslet eller græsning kan man øge biodiversiteten på den nordlige del af Tippen, som anbefalet på den sydlige del af Tippen.

Vandhuller:

Der blev kigget på vandhullerne i fårefolden. Grønbroget tudse er en pionær og vil derfor gerne have lav vegetation. Da Tippen er ved at nå et senere successionsstadium med tættere vegetation, kan det diskuteres om det er smart at satse på at genindføre den Grønbrogede tudse. Naturen har ændret sig og ændrer sig på Tippen. Måske skal vi hellere satse på at tilgodese andre tudser, der passer bedre ind i et senere successions stadium. Det kan diskuteres! Ib Johnsen tog ikke stilling for eller i mod den grønbrogede tudse på Tippen.

Overgræsning:

Et tegn på overgræsning (for højt græsningstryk) kan være, mange bare pletter og plagmager med brændælder, der kan dog i selv i de mest suveræne naturparker være brændenælder – problemet er kun hvis de bliver for dominerende. Brændenælder kan lide meget næring og kommer der hvor fårene ”gøder”.

Hvilken naturtype skal Sydhavnstippen have?

Der var en gennemgående snak om hvilken naturtype vi tilstræber på Sydhavnstippen. Flere på turen ønsker en lysåben naturtype, med krat og skovdannelse indimellem. Dvs. landskabet får en mosaik-struktur med f.eks. følgende elementer: åbne områder stået med le, et område med får (fx vekslende arealer), et område med kvæg (fx vekslende arealer), et område med krat, et område med skov og et område med vandhuller.

Ib sagde vi kunne se gode eksempler på naturgenopretning med lysåben natur ved Skrivernæbbet og vestenden af Kongelunden ud mod Øresund.

Speciale:

De to specialestuderende Maya og Line er pt. i gang med at lave en vegetationsanalyse på Sydhavnstippen. Dvs. de kortlægger de botaniske arter. Dernæst laver de et forslag til en plejeplan (forvaltningsplan). Specialet vil være færdigt sommeren 2010, men vi kan få en forholdsvis færdig planteliste allerede i slutningen af 2009.